

Sygn. akt *XVII AmE 377/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Malinowska</i>
Protokolant –	Sekretarz Sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu 19 listopada 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania ***(...) Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w D.***

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki***

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania ***(...) Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w D.*** od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 20 października 2017 r. Nr (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nadaje punktowi 1 decyzji następującą treść: ***(...) Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w D.*** w dniach 10 - 11 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w D. przy ulicy (...) naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne”;
- zasądza od Prezesa urzędu Regulacji Energetyki na rzecz ***(...) Sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w D.*** kwotę 837 zł (osiemset trzydzieści siedem zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. XVII AmE 377/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 października 2017 r. wydaną w sprawie (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 z późn. zm], w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924], oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257] w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 1 września 2016 r., na podstawie art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia przedsiębiorcy:

(...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w D. kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r., orzekł, że:

1. (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w D. w dniach 10- 11 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w D. przy ul. (...) naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art 11 i art. 11 d ust 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Odstąpił od wymierzenia (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w D.. (decyzja k. 4-10)

(...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w D. wniósł odwołanie od tej decyzji zarzucając jej:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną interpretację i wadliwe zastosowanie treści przepisu art. 11 11d ust. 3 ustawy Prawo Energetyczne oraz i w związku z tym wadliwe zastosowanie przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy Prawo Energetyczne,

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną interpretację i wadliwe zastosowanie przepisów rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej z dnia 11 sierpnia 2015 r. w szczególności przepisu § 1 rozporządzenia,

3. Naruszenie przepisów postępowania tj. art. 105 § 1 kpa poprzez brak umorzenia postępowania w sprawie w której zachodzi bezprzedmiotowość postępowania,

4. Naruszenie przepisów postępowania tj. art. 77 § 1 w zw. Z art. 107 § 3 kpa, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez brak zgromadzenia i wyczerpującego rozpatrzenia przez organ całego materiału dowodowego, a w szczególności poprzez brak materiału dowodowego dowodzącego faktu zaistnienia sankcjonowanego przekroczenia,

5. Naruszenia przepisów postępowania tj. art. 6 kpa poprzez wydanie decyzji bez podstawy prawnej ze względu na brak przepisów prawa powszechnie obowiązującego stanowiących podstawę prawną do wydania merytorycznej decyzji.

Zarzucając powyższe wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że powód nie naruszył obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikającym z art. 11 i art. 11 d ust. 3 ustawy Prawo energetyczne, bądź umorzenie postępowania ze względu na jego bezprzedmiotowość i zasądzenie kosztów. (odwołanie k. 11-17)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w D. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalności gospodarczą w dziedzinie obróbki mechanicznej elementów metalowych.

(informacja z KRS k. 26-37)

Powód ma zawartą umowę kompleksową nr (...) r. z 26.11.2009 r. z (...) SA zmienioną porozumieniem z dnia 30 maja 2014 r. oraz porozumieniem z dnia 28 maja 2016 r. na podstawie której moc umowną ustalono na poziomie 300 kW. (6-9 i 53-58 akt adm. umowa k.53-59, porozumienia k. 6-9 i 53-58 pismo k. 27 - akt okoliczność niekwestionowana)

Pismem z 20 sierpnia 2014 r. operator (...) SA Oddział w P. (dalej: (...)) zawiadomił powoda, że jego zakład podlega planowi ograniczeń w poborze energii elektrycznej, obowiązującemu od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. oraz przedstawił przedsiębiorcy tabelę dopuszczalnego poboru mocy w razie wprowadzenia takich ograniczeń. W planie tym określono dopuszczalny pobór mocy elektrycznej według stopnia zasilania w MW.

Odbiorca w wiadomości e-mail z dnia 18 marca r. przesłał do (...) skan uzupełnionej tabeli z informacją o dopuszczalnym poborze energii elektrycznej w danych miesiącach, przy wskazanych stopniach ograniczeń (31-32 akt

adm.). Kopia planu ograniczeń, o treści odpowiadającej ww. tabeli, została przesłana przez (...) w piśmie z dnia 20 sierpnia 2014 r. listem poleconym (k. 29-30 akt adm.).

Do planu ograniczeń poboru mocy, obowiązującego w okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., powód nie zgłosił żadnych uwag. (okoliczności bezsporne)

(...) S.A. z siedzibą w K. (dalej: (...)), pełniące funkcję Operatora Systemu Przesyłowego (dalej: OSP), w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości określonych w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowych (IRiESP), spowodowanych m. in. sytuacją pogodową i hydrologiczną (wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach) oraz wynikającego z niej ograniczenia w pracy części elektrowni, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16d PE i wprowadziły - na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 PE - od godz. 10.00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały do godziny 24:00 dnia 11 sierpnia 2015 r.

Dnia 10 sierpnia 2015 r., działając w oparciu o art. 11c ust. 3 PE, (...) zgłosiły konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 PE, tj. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, przewidującego na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła.

Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które przewidywało te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW. (fakty powszechnie znane, bezsporne).

Powodowi zarzucono w toku postępowania administracyjnego, że nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w obiekcie zlokalizowanym w D. przy ul. (...). Dnia 10 sierpnia 2015 r. wartość przekroczenia wyniosła łącznie 0,46520 MW w godzinie, a 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,07818 MW w godzinie. Przekroczenia zmierzone zostały licznikiem dopuszczonym do użycia na podstawie oceny zgodności z Dyrektywą 2004/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie przyrządów pomiarowych (...).

(tabele k.33-34, deklaracja zgodności z załącznikami k.35-39 akt adm.)

Powód został poinformowany o wprowadzonych ograniczeniach zarówno poprzez komunikaty radiowe, informację na stronie internetowej operatora.

Powyżej opisany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wskazane dowody, zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, jak i w oparciu o twierdzenia stron, oraz fakty powszechnie znane. Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zebranych w sprawie dokumentom i nie znalazł podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało częściowemu uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 PE, w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,

4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła (art. 11 ust. 3 PE).

Według art. 11 ust. 7 PE, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki), w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

W myśl art. 11c ust. 2 PE, w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Natomiast zgodnie z art. 11c ust. 3 PE, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki) oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7.

W art. 11d ust. 3 PE przewidziano z kolei, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Zgodnie z § 5 pkt 1 rozporządzenia, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła dotyczą każdego z odbiorców energii elektrycznej - dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach ustalona została powyżej 300 kW i którzy nie podlegają ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia. Zaś w świetle tego ostatniego przepisu, ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii elektrycznej w ciągu całego roku, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została poniżej 300 kW oraz:

- 1) szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego;
- 2) obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym;

- 3) porty lotnicze;
- 4) obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej;
- 5) obiekty wojskowe, energetyczne oraz inne o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa, określone w przepisach odrębnych;
- 6) obiekty dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziałujących na środowisko.

Stosownie do § 8 ust. 1 i 2 i 6 rozporządzenia, wielkości określające poziomy wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które podlegają corocznej aktualizacji. Plan taki opracowywany jest przez operatorów systemów przesyłowych uzgadnianych z Prezesem URE na podstawie planów wprowadzania ograniczeń opracowywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych. Zaś na mocy § 10 rozporządzenia, umowy zawarte przez przedsiębiorstwa energetyczne z odbiorcami zawierają maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń i określają sposób powiadamiania o obowiązujących stopniach zasilania.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w § 11 i § 12 określa sposób informowania odbiorców z planami ograniczeń i ograniczeniami w poborze energii elektrycznej. I tak, według pierwszego z wymienionych przepisów, operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń. Natomiast zgodnie z § 12:

1. Ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania.
2. Komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie (...) (...) o godzinie 7⁵⁵ i 19⁵⁵ oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.
3. W przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.
4. Powiadomienia, o których mowa w ust. 3, są dla odbiorcy obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do powiadomień ogłaszanych w komunikatach radiowych.

W sierpniu 2015 r. w ocenie Operatora Systemu Przesyłowego w związku z sytuacją pogodową i hydrologiczną i ograniczeniem pracy niektórych elektrowni wystąpiło zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16 d PE, a zatem wprowadzone zostały na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 PE ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązujące od dnia 10 sierpnia 2015 r. do 11 sierpnia 2015 r. do godziny 24.000.

Następnie Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które przewidywało te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od

godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW.

Przekroczenia w niniejszej sprawie dotyczą dni 10 i 11 sierpnia 2015 r. czyli ograniczeń wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego. Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń jak napisano powyżej określa rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. § 5 i 6 tego rozporządzenia stanowi, że ograniczenia w dostarczaniu energii elektrycznej dotyczą każdego z odbiorców energii elektrycznej, dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach ustalona została powyżej 300 kW, zaś ochronie podlegają odbiorcy których moc umowną określono na poziomie niższym niż 300 kW.

Kwestią bezsporną w niniejszej sprawie jest to, że moc umowną u powoda określono na poziomie 300 kW, co oznacza, że nie był on w grupie odbiorców, podlegających ograniczeniom na podstawie wskazanych powyżej przepisów. Jednak w ocenie Sądu w niniejszej sprawie istotne jest to, że powód zaakceptował ograniczenia w poborze mocy nie tylko nie wnosząc zastrzeżeń do planu ograniczeń nadesłanego mu przez (...), ale przesyłając do (...) skan uzupełnionej tabeli z informacją o dopuszczalnym poborze energii elektrycznej w danych miesiącach, przy wskazanych stopniach ograniczeń (31-32 akt adm.). Oznacza to, że zgodził się na wprowadzenie ograniczeń w poborze mocy według zaakceptowanego planu. Oznacza to również, że podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo energetyczne państwa miały prawo oczekiwać, oceniając sytuację energetyczną w kraju, że powód zastosuje się do wprowadzanych ograniczeń.

Wskazać jednak należy, że na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a PE, Prezes URE jest uprawniony do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Należy zauważyć, że ustawodawca przewidział sankcję nie ogólnie za każdy przypadek niezastosowania się do tego rodzaju ograniczeń, lecz tylko za niezastosowanie się do ściśle określonych, konkretnych ograniczeń, tj. wprowadzonych w oparciu o art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 PE.

Przepisy art. 11c ust. 3 PE oraz art. 11d ust. 3 PE nie stanowią samoistnej podstawy prawnej wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie polecenia OSP. Podstawę taką stanowi przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 PE, nie uwzględniony wszakże w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a PE. Oznacza to, że odesłanie zawarte w danym zakresie w ostatnim z wymienionych przepisów, przyznającym Prezesowi URE kompetencję do wymierzenia kary pieniężnej, jest błędne. Tym samym, nałożenie tej kary w przypadku niezastosowania się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 PE, wymagałoby zastosowania przez organ wykładni rozszerzającej art. 56 ust. 1 pkt 3a PE, co zdaniem Sądu, należy uznać za niedopuszczalne.

Co do zarzutu błędnego ustalenia okoliczności przekroczenia poboru mocy podniesionego w odwołaniu wskazać należy, że przedstawione pomiary, ani sposób ich dokonania, jak i jakość aparatury, którą ich dokonywano nie zostały skutecznie zakwestionowane przez powoda w toku postępowania. Przedstawiona przez powoda dokumentacja w tym zakresie, nie budzi wątpliwości. Okoliczność ta nie miała jednak ostatecznie znaczenia dla rozstrzygnięcia, a decyzja podlegała zmianie z przyczyn wskazanych wyżej, stąd odnoszenie się do pozostałych zarzutów odwołania jest bezprzedmiotowe.

Z tych względów Sąd na podstawie 479⁵³ § 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 100 k.p.c., i w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Ewa Malinowska